

LISTEK.

Pomoč v stiski.

(Povest po resničnem dogodku).

(Koniec.)

Vično mu je odleglo. Na poprej preplašeno obličje se je vlegel sedaj slačak duševni mir.

To je bilo tisti večer govora po mestecu! „Baron Kal je prejel sv. zakramente za umirajoče“, slo je od ust do ust. „On, ki se je dosejda za svete stvari tako malo menil!“ „Tako je, tako: Nesreča človeka izpreobrne“, dostavljali so mnogi pomembno.

In res je bilo tako. V baronovi duši se je zjasnilo. Ko je dobil dušni mir, začela se je tudi telesna narava krepkeje boriti zoper bolezen.

S pljučnico je tako: ako bolnik prestopi odločilni trenutek, kateremu pravijo zdravniki „križa“, pa se ni več bati. Razume se samo po sebi, da je treba bolniku še jako dobre in skrbne postrežbe; varovati se mora prehlajenja in vsakega napora.

Baronu se je vračalo zdravje vedno hitreje. Kako tudi ne? Saj mu ni manjkalo v postrežbi ničesar, in kar je zdravnik zaukazal, se je zgodilo natanko. Vendar ni smel vkljub temu še dobre 5 tedne iz sobe.

Gospa baronica pa se je skrivaj veselila nesreče, katera je bila zadela njenega soproga, ker ga je ta nezgoda popolnoma predrugačila. Koliko je molila za izpreobrnjenje in poboljšanje svojega moža, a vse ni nič pomagalo. In sedaj, kar naenkrat, ga udari Bog s svojo mogočno roko in ga izpreobrne!

Ko je bolnik že precej okreval in mu govorjenje ni delalo več nobenih težav, pripovedoval je o onem osodepolnem večeru, ko je viselo njegovo življenje na tanki niti:

„Ko je Anica stekla domov, stopil sem v kapelico, v kateri nisem bil od tistega časa, ko sem šel po materini smrti na Dunaj. — Kaka čutila so me prevzela, ni mogoče popisati. Nevidna moč me je vlekla k tlem; pokleknil sem. Spomnil sem se obljube, kateri sem bil toliko let nezvest. Hudo mi je bilo. Takoj sem trdno sklenil, nikdar več ne prelomiti materi ne besede; in izmolil sem epno Češčen Marijo, vstal ter hitel proti Črnemu potoku. Dolgo sem ondi čakal na srne, a zastoj. Nevoljen, da sem čakal zastoj, vrnil sem se brzih korakov domov.

Začel je že paletavati sneg. Tam ob prepadu nad potokom, kjer je svet odprt in izpostavljen vet-

ru, potegnje z vso močjo mrzla burja in mi odnese klobuk na pritlikav hrast, rastoč spodaj pod potom. Stopim bliže, da ga potegnem s palico k sebi. Pa kar naenkrat se mi utrga pod nogami prst in jaz zdrčim s puško vred po pečini v prepad.

Koliko časa sem ležal nezaveden, ne vem. Prebudil sem se bil še-le po polnoči, ker me je zeblo. Mesec sicer ni svetil, a vendar je bilo toliko svetlobe, da sem videl blizu sebe neko zavetje, kjer ni padal sneg. Tja sem zlezal ter čakal jutro. Ko se je naredil dan, videl sem, v kako strašnem položaju se nahajam. Obtičal sem bil za nekim grmom, ki je rasel na majhnem skalnem pomolu. Nad menoj strma skala, pod menoj pa prepad! Četudi sem bil precej ranjen na glavi in razpraskan po rokah, prizadeval sem si celo dopoldne, priti iz strašne ječe, pa ves trud je bil zaman. Klical sem na pomoč in kričal, kar se je dalo, pa od nikoder ni bilo žive duše. Popolnoma onemogel sem se zgrudil na tla. Ko sem videl, da se sam ne morem rešiti in da ni od nikoder človeka, ki bi mi pomagal, obljubil sem, da začnem popolnoma drugačno življenje, če me sveti Anton reši iz prepada. In kar sem obljubil, hočem tudi natanko izpolniti.

Zadnji stavek, s katerim je končal baron svojo zgodbo, je govoril slovesno, tako, da mu je bilo lahko čitati na obrazu in poznati na glasu, kako resno se hoče držati storjene obljube.

„Ali pa veš, kdo ima pravzaprav največje zaslug pri tvoji rešitvi?“

„Kdo? Obdariti ga hočem kraljevsko.“

„Tista deklica, kateri si bil podaril pri kapeli. ci desetak. Če bi te ona ne bila ondi videla, pa bi te ne bili vedeli kje iskati.“

„Da, tu je božja pomoč očitna. S čim naj obdarim deklico? Kaj praviš?“

„Jaz sem že premišljevala o tem. Glej, dekličina mati je v silni revščini; to pa je tem huje, ker je po rodu iz jako plemenite hiše ter vajena vseh udobnosti gosposkega življenja. Lapsko leto so izgubili več ko 100.000 goldinarjev.“

„Kaj torej misliš?“

„Da bi obe vzeli k sebi. Ona je jako izobražena, zna najlepša ročna dela in igra spretno na glasovir. Pravi, da bi rada prevzela kje mesto odgojiteljice, ko se ji utrdi zdravje. Taka ženska v našem gradu ne bi bila odveč.“

„Krasna misel! Tako jima bomo najbolj pomagali iz revščine. In to se naj takoj zgodi. Uravnaj ti vso stvar, kakor veš, da je najbolj prav!“

X.

Črez dobra 2 meseca je bila v gradu nenavadna svečanost. Povabljeni so bili na-njo vsi, ki so barona iskali in so bili pomagali pri njegovem reševanju. — Na prvem mestu sta sedela seveda Anica in pa oni junaški mož, ki je bil prinesel barona iz prepada. Tako vesele družbe menda še nikoli ni bilo v tem gradu. Tudi dobri oče Ladislav je bil povabljen. Zamolčati ne smemo, da sta tudi ona dva graščinska hlapca — Martinek in Matevž —, ki sta tisto hudo noč tako godrnjala in se jezila, prav junaško praznila kozarce.

„Kaj ne, Martinek, danes je malo drugače, kakor je bilo tisto noč, ko sva gazila po celem snegu! — Ali te še bole noge?“ pravi Matevž svojemu tovarišu na tiho ter ga dregne s komolcem.

„Pi, pa je“, mu ta kratko odgovori ter ga zvrne obenem sam na en dušek. Danes sta imela res več poguma, nego zadnjič.

Po pojedini je baron vsakega primerno obdaroval. Bili so vsi zadovoljni.

Ko je dobil vsak svoj delež, vstane baron in izpregovori: „Prav iz dna srca vas vse zahvaljujem za izkazano ljubezen in pomoč. Ako bi vas ne bilo, bi tudi jaz danes ne stal tukaj. Bogu in vam se imam zahvaliti, da še živim. Čudno se vam je morebiti zdelo, da ravno deklica, katera ima največ zaslug pri moji rešitvi, ni dobila nobenega daru. Toda vedite, da boče od danes zanjprej ona in njena preblagorodna mati, rojena grofica B., živela z nami skupno v gradu. Njena vzgoja in njena dota bode moja skrb.“

Vse je strmelo, ko je izpregovoril baron te besede. Najbolj pa sta bili iznenađeni Anica in njena mati. Kar besede nista mogli izpregovoriti. Zato je pa namesto njiju vstal oče Ladislav. V lepih besedah je popisal dvojno stisko in nesrečo, katero je videl v dveh družinah. Pa Bog je tako ukrenil na priprošnjo svojega svetnika Antona Padovanskega, da je nesreča ene družine rešila drugo iz stiske.

Ako bi se moj ljubi čitatelj oglasil sedaj v gradu, ne bi našel barona več med živimi. Pokopali so ga pred nekaj leti. Tudi Aničina mati ni več med živimi. V gradu gospodinji sedaj Anica. Velika in odrastla je že. „Gospa baronica“ jo kličejo, ker je poročena s sinom rajnega barona. Zelo časti sv. Antona Padovanskega, usmiljenega srca je in rada pomaga revežem v stiski.

O. V. Kovač.

Iz celega sveta.

Morilec brez imena. Nekateri izmed čitateljev se bodo še morila spominjali, da je lani dne 5. maja v kraljevi galeriji v Milanu zabodel neki mlad človek nekega duhovnika in potem obstrelil še par oseb. Sedaj je prišel ta zločinec pred sodišče in kmalu bo sodila o njem milanska porota. A še vedno se ne ve, kdo je ta hudobnež, ker trdovratno molči in noče imenovati svojega imena. Vsa poizvedovanja so bila zastoj, le po govorjenju se sklepa, da mora biti hudobec Benečan. Morda bo nazadnje povedal, kdo je. Sodí se, da je morilec član kake imenitnejše rodbine.

Sladkorna tovarna pogorela. Državnemu posl. Mastalki je na Češkem pogorela sladkorna tovarna. Škode je baje 400.000 K.

Dober odgovor. Učenec pride iz šole. Pripove, duje očetu, da se je danes pri krščanskem nauku ovrlo tisto trditve, da prihaja človek od opice. Vpraša tedaj očeta, ali je mogoče, da bi prišel človek od opice. — Oče — liberalček z dušo in telesom, mu odgovori, da je to mogoče ter pravi: „Veš Karlo, ti ne smeš morda misliti, da se je opica kar naenkrat izpremenila v človeka, to, da boš znal, se je zgodilo le polagoma v teku tisoč in tisoč let! Saj me raulneš, kaj jaz mislim, ne?“ — Veselo sin nato: „O da, zdaj razumem, Vi oče, ste tedaj bolj opica, kot jaz, in Vaš oče je bil še bolj opica, ko Vi, ali ne, saj me razumete, tata, ne?“ — „No, to je lepa drznost!“ zavpije oče. — Od tistega dneva ni gotovo več sina vprašal o tem, saj mu je dal enkrat za vselej dober odgovor.

Španska ne potrebuje Boga! Lansko leto mes. avgusta so prebivalci španskega mesta Tuy-a na portugalski meji sklicali shod, na katerem so sprejeli protestno resolucijo proti temu, da jih je prepustila vlada na milost in nemilost portugalskim roparjem; resolucija je končala z vsklikom: „Bog reši Španjolsko!“ Na to resolucijo je tedaj ministrski predsednik Canalejas brzoglavno odgovoril: „Španjolska ne potrebuje Boga, da bi jo reševal!“ Par mesecev nato je Canalejasova kri ruščila madriški tlak, prelita po roki enega onih, ki tudi ne priznavajo Boga — a istotako ne nobenega zemeljskega gospodarja (kakor znano, je nek anarhist Canalejasu umoril). Canalejasu bi bila tedaj prišla prav božja pomoč. Španjolska jo pa danes nujneje potrebuje kakor kdaj prej.

Hmeljska letina l. 1912 v Avstriji. Skupno se je pridelalo lamsko leto v Avstriji na 20.348 ha hmeljskih nasadov 402.178 stotov hmelja (stot po 60 kg). Na Češkem 329.600 stotov, na Stajerskem 34.690, v Galiciji 23.130, na Moravskem 7896 in na Zgornjem Avstrijskem 6862 stotov. Na Češkem se je na 1 ha pridelalo okrog 22, na Stajerskem pa 17 stotov hmelja. Na Ogrskem merijo hmeljevi nasadi 21.276 ha, na katerih je l. 1912 zrastle 195.350 stotov hmelja.

Vojak nekdanj in sedaj. Svoj čas je dobival avstrijski vojak dnevno 230 gramov mesa in 6 starih krajcarjev, to je 21 vinarjev sedanje veljave. Dandanes, ko so mu „izboljšali“, dobiva le okoli 190 gramov mesa in le 16 vinarjev na dan. Tudi porcije kruha so

manjše kot so bile. To poročilo prinaša avstrijski vojaški list „Armee-Zeitung“, kjer bodo stvar gotovo dobro poznali.

Grozna nevesta. Iz Maku na Ogrskem poročajo: 25letnega inštalaterja Janeza Nemetha je pregovorila njegova ljubica, sestra mlinarja Jožefa Szendi-Horvatha, naj se zavaruje za 8000 K in naj da izstaviti polico na njeno ime. Komaj je bila polica veljavna, je nevesta skupaj z bratom umorila svojega ženina ter vrgla truplo na železniški tir. Vlak je raztrgal truplo na kosce. Dekle je pri zaslišanju priznalo zločin. Obenem je pa izpovedala, da je 8 mož pregovorila, da so se zavarovali za skupno svoto 52.000 kron. Vseh 8 mož je umorila.

Smola nemškega cesarja. Iz Berolina poročajo: Nemški cesar je kot lastnik posestva Kadinen odpovedal najemniku Sohstu. Prišlo je do tožbe. Deželno sodišče v Elbingu je cesarjevo tožbo zavrnilo. Najemnik Sohst ostane še nadaljnjih 5 let najemnik cesarjevega posestva.

Trdnjave ženskega imena na Balkanu so se vse 3 udale: Lila Burga, Eski baba in Janina. Vidi se, da je ženski spol šibkejši, kajti Skader in Odrin se še vedno držita.

Prusko nasilstvo proti Poljakom. Pruska zbornica je dne 11. marca 1912 obravnavala proračun naseljevalne komisije, ki na zahodnem Pruskem in v Poznanju goni Poljake z njih ročne grude in naseljuje Nemce na oropano poljsko zemljo. V zvezi s proračunom je otvorila zbornica glavno razpravo o novi nasilnosti pruske vlade proti Poljakom, ki zahteva 230 milijonov mark za ojačenje „nemštva“ na zahodnem Pruskem in na Poznanjskem. Pojedelski minister je nazlašal, da se mora pomenečevanje poljske zemlje nadaljevati. Govornik katoliškega centra je izjavil, da odklanja njegova stranka predlogo, ki ne odgovarja pravici in ustavi. Svobodomiselnici in liberalci so izjavili, da se s predlogo strinjajo. Proračun je zbornica nato sprejela in novo nasilno postavbo nakazala proračunski komisiji.

Novi predsednik ameriških Zedinjenih držav — abstinent. Pri slavnostih v vladni palači novega predsednika ameriških Združenih držav, Wilsona, ne bo zanjprej nobenih alkoholnih pijačev na mizi. Wilson, njegova žena, podpredsednik in njegova žena ter državni tajnik Bryan, so namreč — abstinenti.

250.000 dolarjev na dan. Ameriški milijarder John D. Rockefeller „zasluži“ vsak dan 250.000 dolarjev ali dober milijon kron. Rockefeller ima 244.419 delnic „New Jersey“ družstva, ki so vredne 220 milijonov dolarjev in ki mu pripadajo na leto 45 milijonov. Od družbe Standard Oil Company of Indiana ima 74.460 delnic, ki so vredne 100 milijonov dolarjev in ki mu donesajo 18 milijonov dolarjev dobička (dividend) na leto. Od ostalih podjetij Standard Oil Company dobiva Rockefeller orjaške svote, okoli 1/2 milijona dolarjev. Pri tem pa še niso vračunjeni dohodki njegovega edinega sina. Njegov brat je le znan po vsem svetu kot kralj petroleja. Rockefellerju se vsak dan pompoži imetje za 1 milijon.

SINGER
šivalni stroj 20. stoletja.
SINGER Co., akc. družba za šiv. stroje, Maribor, Gosposka ul. 32, Celje, Graška c. 33; Slov. Gradec. Glav. trg 46
Svarilo pred zamenjavo! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev v konstrukciji, uporabnosti in trpežnosti. — Vzorci za vezenje, gačenje in šivanje gratis in franko. — Na vprašanje vedno zaželeni odgovor.

V Št. Lovrencu nad Mariborom
se odda s 1. aprilom dobro idoča
kovačija v najem.
Najemnik mora biti izvrstno izurjen v podkovanju volov in konj. Prosilci se naj priklase pri Pisnik Karolu v Št. Lovrencu nad Mariborom